

Advent: terug naar de oorsprong

Johannes – een eigenzinnige invalshoek in tijden van klimaatverandering en covid

Johannes de Doper is een streng man en zelfs een grote zonderling: ‘een kleed van kameelhaar, sprinkhanen en wilde honing’. Hij kiest niet voor het traditionele. Hij wil verandering. Johannes, als voorloper, denkt dat Jezus nog strenger zal zijn: ‘Hij zal zijn dorsvloer grondig zuiveren, het kaf verbranden in onblusbaar vuur.’

Die Johannes de Doper vergist zich. Het grondig verschil zal vlug blijken tussen de Messias en de Voorloper, tussen de Weg en hem die de weg bereidt, tussen de Priester van het Nieuwe Verbond en de profeet van het Oude Verbond, tussen de Heilige Geest van Jezus’ doopsel en het water van het doopsel van Johannes, tussen Hem die ‘van boven’ komt en Johannes die Hem op aarde verwacht.

Onder de toehoorders van Johannes bevinden zich ‘vele Farizeeën en Sadduceeën.’ Zij zijn de leiders van de traditie en zoeken het compromis. Ook zij komen ‘om gedoopt te worden.’ Maar Johannes vindt bij hen geen vruchten van bekering. Johannes was van het ras dat het ernstig meende. Hij geleeke op de leden van een groep die zich in de woestijn hadden teruggetrokken, los van de wereld, en die wisten dat God niet met zich

laat spotten. Zij vormden een soort extreme partij. Zij waren de zuiveren, die van geen compromis wilden weten. Ze noemden zichzelf 'de uitverkorenen'. Het waren perfectionisten, radicalen. Een kern onder hen leefde in strenge gemeenschap: arbeid, gebed, offer, zuivere rechtspraak, huwelijkstrouw. En de Messiasverwachting: sober eten en drinken, armenhulp, al wat religieus, edel en schoon was, waren voor hen geen ijdele woorden.

Waren de 'vruchten van bekering' enkel en alleen bij hen te zoeken? Waren zij een voorbeeld van zuiver geloof, in tegenstelling tot de farizeeën en sadduceeën? Zochten zij als enigen de vernieuwing, in tegenstelling tot die zo gezegde goede gelovigen? Waren zij de hervormers die het volk met zijn lamme leiders uitspuwden? Was hun leven bezield door dezelfde Heilige Geest die Jezus naar de woestijn zou drijven? Naar hun gedachten: zeker. Dit leidde ertoe dat alle anderen slecht waren.

Wie bij de compromissen bleef, zoals de farizeeën en de sadduceeën, verkoos eigenlijk het eigen rijk van eigenbelang op aarde boven 'het Rijk der hemelen', boven de nabijheid van Gods Rijk. Wie zich voorbereidde op de komst van de Messias, zou Johannes volgen met hart en ziel, Gods nabijheid desnoods in extremisme zoeken, zijn afwezigheid in de maatschappij vervloeken, met de vuist desnoods rechtvaardigheid eisen, bij de anderen 'vruchten van bekering' afpersen.

Herkennen wij dit ook nu niet in onze maatschappij? Mensen willen hun eigen gelijk afdwingen. Langs alle kanten zien we het gebeuren. En daarin staat de echte Messias, Jezus van Nazareth. Hij perst geen 'vruchten van bekering' af. Hij brengt ze zelf voort en laat ze proeven, Hij leert ze smaken en genieten. Hij brengt zelf Gods Rijk nabij. Hij plaatst God onder de mensen. Hij leert dat God heerst zoals vrede en gerechtigheid heersen, vrede en menselijkheid. Hij leert barmhartigheid en geen verplichte offers.

Compromissen zijn vruchteloos en radicalisme brengt geen vruchten voort. Wie zichzelf wil bekeren of anderen bekering wil opleggen, staat los van God, heeft Jezus niet nodig. Johannes is slechts een voorloper. Dat moeten we steeds opnieuw beseffen. Wie echt wil bouwen aan de komst van het Rijk moet tot bij Jezus gaan. Dan ontdekt hij of zij dat het God is die oproept 'tot vruchten die passen bij bekering', dat Hij ons uitnodigt in de kwetsbaarheid van een kind. Als wij God willen ontmoeten en willen navolgen, dan is Hij het die doorheen de menselijke zwakheden ons de vruchten van een betere wereld schenkt... in luisterbereidheid...

Deken Dirk De Gendt